

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Opera

P. 1-3 nebst Inventarium

Gerson, Jean

[Straßburg], 1488

An monachus pro studio lectionis possit se subtrahere a divinis

[urn:nbn:de:bsz:31-300759](#)

ritualis conuentum et plenitatem diuinorum
sicut dimicere. Et quod libri eent fructuosius
frequerandi In qua quodam rursum primo epistola
promittitur plogus post subiectum de-
cem et octo considerationes In quinque pmissis rur-
sum ad cenobiticam stabiliciam et arguit suspe-
cta loci seu conuentus mutatio praetextu seu co-
lore maioris queris et pfectus. In reliquo
sit considerationibus agit de libro a monacho
in diuino officio et reglaribus obseruatiis con-
tinue occupato frequentandis.

Dicitur Rata vobis et pap. Si inimici
cos iubemur diligere/ q̄to magis eosq; nos diligūt i veritate et
sinceritate salutis. Nihil quippe
ita debitū/nihil plus nature cōsentaneum
nihil efficacius ad diligēti q̄ redamcs si a /
maris. et ames ut ameris. hoc est enī amar/
toriū poculū. Seneca teste sine beneficijs
sine carmine. s. Si vis amari ama. Durū
idecirco videri potuit verbū illud v̄fe cari/
tatis de me et ad me. quis phibet etiā non
amanē diligēti. sed fuerit hoc dictū licens/
tia p̄monis amorosi q̄ legē nescit. nec se ca/
pit sepe. Ceterā ad alia sup̄ q̄b̄ ilico ra/
puit aut̄ mēstilo currēte cōsideratiōes vi/
delicet aliq̄s annotatē p̄ntib̄ anētas. Sup/
petebāt alie cōsideratiōes p̄les sed lassitu/
do corpis et formido tediū cōpescuerūt scri/
bētē. Sane suadeo p̄mū totū religiōis
studii transire in affectū cordis. nō tamē
accipio p̄ h̄ affectū q̄lēcūq; sed sanctum et
castū. Hā transibant illi de q̄b̄ p̄s. loquīt̄ i
affectū prauū. dū pd̄q̄t̄ q̄sī et adipe iniqui/
tas coꝝ. H̄z autor de spū et aia/brieuē int̄f/
cereras magnas multas a laudabiles /cōs/
deratiōem istā. Affectus inq̄t̄ q̄ est sponta/
nea et suauis inclinatio ad aliud/ triplici/
ter in nob̄ attēditur. s. in supiori p̄te rōis. et
in inferiori et in imaginatione. Si spū nr̄
sequeur affectū p̄mū d̄r̄ hō spūialis. si scd̄ d̄r̄
bō rōnalis. si tertiu d̄r̄ bō aialis. Poteritis
in originali si placet videre latius. Item q̄s
in ep̄la beati Bern. ad v̄ros frēs de monte
dei. Fuit opinio celebris q̄p̄ rotā theologia
nra deberet magis cēseri affectua q̄s specu/
lativa. Rōem assignat vñus validaz. q̄ iubemur
redigere oēm intellectū in captiuita
tem in obsequiū xpi. Plus est igil ois iū/
lectus theologice ad cultū xpi p̄ caritas; ob/
sequiū q̄s ad speculandum maxime cuꝝ si/
nis legis sit caritas. Rursum circa moni/
tionē infra de lectura doctrinaz. Placet b

addere q̄ sermones mḡales qui sūt succē
ct p distinctiones valde illuminant intellectū et sine labore graui demulcēt etiā affe
ctū cū inspici. **E**mo dei viuus et efficac̄ dñi
ad modū loquētis et cōtinētis eidē se insu
dit suauiter p pticulas ordinatim. **H**abet
q̄zvberriam materia circa penē singula psal
moy et aliorū diuinorū r̄ba p exercitio me
ditationis. **E**cpli gra. Beatus vir q̄ non
ab̄it in in cōsilio impiorū. hic pōt assumi
distinctio de beatitudine. Item de viro. **I**te
de abire. Item de cōsilio. et ita de reliquis.
Demū nō est cōsiliū meū ut difficiles qōes
et p fundas speculatiōes occupatis in assi
duo dīno fuitio sibi assūct et intelligēdas vbi
requirit ociū maximū ac ingenio viuacitas
cū dispositione vegeta cerebri q̄eta et sere
na ne forze frenesis aut alia incurant in cō
moda. **S**ufficiūt igitur tractatuli facilc̄t
ad pietatem idonei. **S**criptum Lugduni
Anno domini. **D**.cccc. xxvi. iij. Iulij. per
Job. cancellariū pisiennū
Finit ep̄la.

Inⁱcⁱp^{it} cōsiderationes ad p^{ro}positū q^{ue} bñ cōsiderare debet
religiosus in diuinis multū occupatis / p^{re}sernatione conscientie

Digitized by srujanika@gmail.com

Religiosus ille consideret in p̄mis
q̄dei p̄uidēta q̄ in sua dispo-
sitione non fallitur deduxerit ip-
sum ad ordinem celebrem et ap-
probatiū i q̄ lā ita profess⁹ ē p⁹ pbatō ezsolit
cā vt resiliere fas n̄ sit faciat ḡd pia ncūrare

An monachus pro studio

virtutem gratuitam et meritoriam. quod duum
est si contra stimulū calcitret. Sacrilegii q̄ si
voluntatem suam rursus usurpet/quaerat in
superioris sui vice dei res. ignoravit manus.

Consideratio secunda

Consideret secundum quod iam sibi vivendum
est non propria sed aliena lege. non propria sed alie-
na voluntate que cum originale a sua volun-
tate pessit. Non enim quispiam ad profectum
cogebat. Sequenda est igitur deinceps a
liena voluntas non preoccupanda. non docē-
da.

Tertia consideratio.

Consideret tertio dictus religiosus quoniam
deus bonorum nō est nō eger. Ac pinde melius
est obvia quod victima Proprietatis censeri de-
beat. pregula generali/illud esse melius/ il-
lud pulcrum/ illud nobilium/ illud utilius
delectabilius et honestius/ quod est obie pri-
mus. sit illa res in qua obeditur vilis. abie-
cta. turpis. inutilis. laboriosa. vana. stulta.
quodlibet in honesta. solo peccato excluso.
Exemplū habemus in dño nro ihu xpo quod
sacerdotali et regio genere ac spirito. prophetico.
insignis/ nudis ambulabat pedibus/ alijsqz
macume humilitatis gestis se deiecit hanc ex-
istimans ut beatus Hiero. finaliter innuit
summi nobilitatem vicem deo p̄fici obediens.
Vñ et beata Agatha p̄ iudicem suum inculpa-
ta eo quod seruilem gloriam p̄pter xpi seruitum
gereret. rūder p̄udetissime theologisando
dices. Summa ingenuitas hec est. quod serui-
tus christi comprobatur.

Quarta consideratio.

Consideret quarto quod sicut in domo pa-
tris mei missiones multe sunt/ et vie multe
pueniendi ad eam/ et in via dei fui quod loqui-
tur br̄us Aug⁹ alius sic alius ibat. Iōqz cō-
formiter iuxta aplm. In quod vocatione vo-
catus est ambulet. De quod idem apli s̄ exemplum
positum alio in loco de varijs ueris cor-
poris officijs. Quo exemplo ad p̄positum
nullum accommodatus esse potest si p̄funda
cognitione ruminetur.

Consideratio quinta.

Consideret quanto quod aduersarius nō dia-
bolus iuxta beati Petri verbū illo mane le-
cū in ep̄la ad missam quod quo hec post meri-
diem scribitur/ tanqz leo rugiens circuit q̄
rens quem deuo; et nō habet aut efficacit⁹
malignandi machinamentum quod si possit
hmo i suadere displicentia status sui iaz as-

sumptu iam p̄fessi. Et hoc facere conat
nunc sub velamine maioris utilitatis in a-
lia vocatione ut in pdicando. nunc sub fi-
gmine quietudinis contemplative. nunc
sub arrogantia scie amplioris. nūc sub vī
braculo quasi omnia sint inutilia que agit
in vocatione sua. p̄sequēdo singula et anni-
bilando Jejunia. vigilia. plenitas cantus
et horas. solitudo grauis. et iuge silentium.
cum silib⁹ sint p̄ exemplum Subiungens quod de
us solum inspicit cor. et corporis exercita-
tio ad modicum utilis est. Addendo ut quid
deniqz pditio hec. Poterat em vngentū su-
um ut sibi videb⁹ veniūdari multo et nō sic d-
p̄iret. Dicit hoc quoniam sp̄us seductor insta-
bilis cellicis. q̄ se p̄sumūt idoneos ad do-
cendū alios ut seducat et eos ita finaliter o-
cella salutis in mūndū pditionis reducat. D

Sexta consideratio.

Consideret etiā sexto quod oīa suspecta sūt
tanqz a demonio meridiano (quod se transfig-
urat in angelū lucis) immissa et suggesta
que loci vel p̄positi semel arrepti et suscepti
mutationē ingerunt et suadent directe vel in-
directe. p̄cipue nisi manifest⁹ sit in via quā
ambulat positus obex et carne salutis quod po-
ni tunc solū creditur dum cum bacvias in
ipso non stat salus.

Septima consideratio.

Consideret septimo quod schola religionis
valde distat a schola secularis inquisitiōis.
Dicebat hoc unus fratru meo; alteri fra-
tri suo et meo dū simul in ordine celestino
rūz moraren̄. Frater hec religio nō ē scho-
la theologie vel phisie sed xpianae felicitatis
et discipline. nō venisti ad doctrinā et secu-
laris scie vanitatē sed ad disciplinā et humili-
lis vite bonitatis. In quod q̄oes scholasticis vi-
ris quod eruditū intellectū tibi fatis sūt regu-
lares nō obfuantie que inflamare suffici-
unt tuū affectū. Et vere ita est et verissimum
est quod dixit.

Consideratio octava.

Consideret octavo quod viatores hic sum⁹
nō comp̄benses. Sit igit viator ut via-
tor nec erat hic ea in via que p̄ p̄mio quesita
debentur in patria. Comp̄bensiō. s. di-
uinitatē sine fantasmatib⁹ et sine labore.
vbi nec languor nec seniū re. Et dicamus
cū aplo. Nihil indicauit me scire inter vos
nil. Iesum xp̄m et bunc crucificū. Suffi-
ciat hinc nobis corporaliter ambulancib⁹
per corporalia transire perfidem per q̄s.

speciem et caritatem in eterna. Et videamus tamdiu in speculo et enigmate quicquid veniatur dies illa quando sponsus pascit et cubat in mediis claritatis eternae. quoniam videbimus eum facie ad faciem sicuti est. et similes ei erimus.

Consideratio nona.

Consideret nono quod in illa die propter spalpationem examinatur nostrum. et in die etiam examinatur secundum seu nouissimum et generaliter non interrogabimur quod fuerit intellectus nostrum acutus et eruditus. sed quod fuerit affectus nostrum ad dominum deum nostrum. hoc est quod simplex est rectius quod prius humilis et devotus est quod est spontaneus et fidelis in dei servitio. et in eam vocacionem quod vocatus fuerit diuinatus. Hoc diligenter per se habebat quod dicebat Dominus consummatio videtur finem latum mandatum tuum numerum. Quod quidem mandatum certissime est caritas non cognoscendi vanitas.

Decima consideratio

Consideret decimo ipse religiosus ex preciosa. et quod omne studium suum resolutum dicit in affectu et in nihil studeat nihil legari nihil carere nihil meditare quod non immediate aut mediate ordinet ad inflammatiōem affectus quoniam in hac inflammatiōe consistit supremus apex theologie mystice tradite per dionysium ac reuelatae sibi et aliis per spiritum sanctum. sed neque fugabuntur fantasmarum per studium. sed per desiderium per affectum scilicet non intellectum quoniam necesse est intelligentes fantasmatas speculari.

Vndeclima consideratio

Consideret etiam undecimo quod hec inflatione affectus non expectada est ab homine. Propterea non suspirat ad hunc vel illum doctorem per certum viatorum ut dicat felix essem et conictu talis unius. Suggestiones hominis super sunt diabolice inducentia mentis et non nunquam etiaz corporis inquietudine. Scio per experientiam de quodam professo qui prius ardenter studij in seculo de progressionie ne domini illustris et regali quererebatur qualiter teneat suo non eum alter Hieronymus quem posset adire ut sic perueniret ex sua cruditione ad scientie perfectionem quod si non esset teneat suo doctorem etiam in ianuis qui sufficeret docere eum quod est religionem intrasset non ad lamentum sed ad documentum. Recolo tristis quod dum ego pia sollicitudine dicerem me timere tales scientie ardore non fore ab instinctu bono. sed malo. rursum ille indignabundus mihi quod revuluit et recessit. Ego primum et terribilissime in conciliis super filios hominum dominus deus meus

quo recessit quo abiit. Utique heu paulo post factus est apostata sub specie quasi artoris religionis. immo tandem absque omnibus verecum die velo totum religionis omnis habitur abiecit. Discrepans autem et mei ac oim nostrum deus. Domini etenim par vel etiam maius piculum seclusa dei pietate imminere potest cervicibus nostris. nisi a curiositate et vanitate sciendi plura quod oporteat caueamus. Sit hoc id est non ad cuius quod contumeliam seu impudentiam prius sit mibi deus. sed oblitus nobis ad cautelam et in exemplum. ut non quam plus sapere quod oporteat sapere cum sobrietate. Et ut meminerimus illud post. Dominus non est exaltatus cor meum et cetera. Hora quo paucis tangent excreabile factum est. Iacobus de borbonio qui sub pretetu pfectioonis ordinem celestis novum reliquit et ad fratres moires de obseruacione suae et paulopost miserabiliter apostata nui ad seculum rediens et proximam accipiens aperte quod crudeliter a pontifice ypozis quam desperat cù Roma rediret interfactus est papa Damiani pape.

Duodecima consideratio.

Consideret papa et postremo iuxta promissa qualis exercito sibi ante omnia tenenda sit prima. Et iuenerit per dubio quod nihil sit per se unum nihil sic principaliter incubat sic hoc vincitur ut scilicet seruitus dei adimpleat. Seruitus dei quippe psepe in regulis monachorum notatur ecclesiasticum officium. Deinde si quod tempore in residuo fuerit ordinatus hoc ad vacanciam quodlibet obiam admiserit sibi papa post necessitates cor eius que multe sunt. Hoc documentum benevoli versiculo quidam complectus est dicens Fac opus iniunctum deinde vacato tibi. Quod siulo tamen ut ista vacatio sit taliter practicata in devotionis ocio. ut non reddatur inepta placrimas. aut alia lesiva corporis vel mentis exercitia ad ea que in cantando legendo et ceteris homini principalius et principalissime ex parte obedientur incubunt. Dicendum sufficiat tantum de prima parte.

Eniamus nunc ad sex alias considerationes scilicet de libris legendis seu frequentiis per religiosum seculo in seruitio seu diuino officio occupatum.

Sequitur primacō

sideratio.

Corro si perget sedula curiositas aut mitius loquamur studiosa sedulitas

De libris legēdis a religiosis

inquirere. qui vel quales libri sint frequētandi tali religioso sic instituto. sic q̄s alstro ad q̄les sermo nūc currit pro admonendo et hoc tando censeo r̄ndendum. Primo sub doctrina generali q̄ nō omnes mouētur s̄l ex s̄l ibo. Liber omnis sit historicus sit moralis. sit allegoricus. sit anagogicus. in quo plus reperit ad devotionēs se moueri. legitur interim memorēs et ruminetur. Ita tū si p̄bate sit autoritatis. Sup q̄ re editū est opusculū de examine doctrinarū. Cui cōsonat libellus de laude scriptorū.

Consideratio secunda.

Ceterū non est hec regula fīce data nisi phīc et nūc. Qm̄ sepe variatīs affectiōibus p̄ varietate r̄az humoꝝ in corpe q̄s morum in mēte. nc̄e est studia variari. p̄na n̄ mirū fastidio est n̄rā natura t̄pē huiꝝ muſtabilitatis n̄rē. Observandū est nihilominus ut hec muratio studioꝝ nō sit solūmō naufragiis q̄sī stomachi cuiꝝ est mīra degūstare et parū digerere s̄z veniat ex mēs. dclū.

Consideratio tertia.

Proinde q̄tū occurrit p̄ hic et nūc et q̄tū ad exhortatiōem p̄ntē attrinere videt. sūt narratiōes p̄m p̄t in libro vitas patrum digeste cōtinētūr bñ salubres q̄r p̄t in q̄libet narratione pauca fieri dūravat hora ex obia ad finitūm diuinū siue ad ad alia. In sup q̄q̄s mirer q̄ pacto id fiat monēt p̄ certis scripturis plus ea documēta q̄ veluti alterius ḡsone sub tipo ingētūr intellectū et facile demulcent affectū cū q̄sī p̄sonā ipsam in mortuis litteris loquētūr. viciūt p̄tem cū sua autoritate imaginamur. Consilīū cōsile sit de paribus p̄iarum historiarū narrationib⁹.

Consideratio quarta.

Amplius si qđ fiat de doctrinalib⁹ et nō debistoriacis traditiōib⁹ veniūt ad aim p̄tinus aliq̄ q̄ memit idē aim? antea cōposuisse tāq̄s sibi familiari cognita. vīnā non vani occurretia q̄ q̄r p̄ hic et nūc hēo ipse suspecta. nō qđē de nō vīrate s̄z de vane glorie vera vanitate eadem p̄tēto. Sūt libri plures beati Bern. vīri denotissimi. Et p̄ftrī ep̄la eiꝝ ad frēs carthusiēi. de more dei. Ies̄ sermones eius sup cātica canticoꝝ vbi loquitur tanq̄s religionē p̄fessus et sicut exp̄entia multa edoc̄. Sūt insup moralia be-

ati Greg. pape omni admiratione et vīne rationē atq̄s vīlitate p̄clarā. q̄ etiā p̄ magnis et cōtumcunḡs magnis īgenijs sine lectu sione cīn tardiorꝝ q̄r singulis lac̄t mel mini nistrāt sufficere p̄nt̄ sua vībrate. Sūt de nīq̄ ad maiore abūdantia. imo supabūdātiā libri illius venerabilis Richardi de sancto Victore de. cīn. priarchis de archa mīstica. Et qđ laborarē p̄ singula. Abil et enī cōpositū nīfī diuinū et mīstīcū edoc̄us a p̄ceptore suo doctore celeberrimo Hugo ne de sancto victore. Līt̄ opusculū de orationē qđ incipit. Quo affectū q̄re studiorē superat omnem laudem.

Consideratio quinta.

Subindēscio si p̄cipiūs inter oīs numerādūs sit Eustachius. itacī nōmen istud suū vulgatū Bonauen. videor posse tradere. Ille enī singulariter inter oīs doctores catholicos p̄ace oīm salua. videtur idoneus et securissimus ad illuminandum intellectū. et ad inflammandū affectū. Līt̄ opuscula duo. vt lecturam et alios tractat̄ eiꝝ interī p̄terē tanta sūt arte cōpendiū diuinū cōposita. vt supra ip̄a nībil breviloquii noto et itinerariū. In q̄bus p̄cessuꝝ ē duab⁹ vijs cognoscēdi deū. Prim⁹ nānḡ hōꝝ duorꝝ tractatū. p̄cedit a p̄mo p̄ncipio qđ de⁹ ēt vīsos ad alias veritates sub deo creditas et habitas. Alius cōtra p̄reditur a creaturis ad creatorē p̄ser grad⁹ scalares vīsos ad anagogicos excessus. Qui h̄sint difficiliores et rāriores. dīn oīs cōpia n̄ ad illos aspirare qm̄ theologia tal mīstica p̄prie ē xp̄ianox. Que et p̄piciātē et reuelante spū xp̄i. Iesu facillima est sup omnia et vīlissima sed abscōditā a sapiētib⁹ et in oculis suis prudētib⁹ et ipsiō pene inaccessibilis et impossibilis. iuxta ciusdē dñi salvatoris diuinam sententiam qua ait. Lōs fīceor tibi pater et cī.

Consideratio sexta.

Oīfīceor itaq̄ et ego in insipietia mea p̄ cōclusionē r̄nīsue cōple ne vītra in lōgū vergat q̄a. p̄t̄ annis et ap̄lī citra vīlīb̄e fa miliareos mībi p̄dcōs tractatulos sepe legēdo. sepe ruminādo. et vīsos ad vība ne dum sīnas. Et ecce hac eratē h̄s ocio velut ad rotū vīx pueni ad iūtū gustus corūdē. q̄ trepeti s̄p mībi noui fūt̄ et placēt iuxta illud flacci de pocītate l̄'imagine p̄posū elegat̄

Decies reperita placebit. Allegauerim cōmodius grauius dignius et verius illō de sapientia quā ille describit qui ait. **N**ō habet amaritudinem cōuersatio illius nec redūctum conuictus eius sed leticiam et gaudium. **S**icut quoq; ipa eadem sapientia se collandans dicit. Qui edunt me adhuc esurunt. Et qui bunt me adhuc sitient. qz scz in edendo saturitas est ne quid desit. et i de siderio audiitas manet cōtinua ne fastidiū sic. **V**nū etiam fruuntur inquit psa nec fastidunt quo frui magis sitiunt. **D**ecad satisfaciendū scriptis caritatis vestre dictali ceteris satis cursorie sufficiant. **F**init.

giosum respiciunt cursum et punctatim ut occurruunt annotaboiūcta circūstantias a philosophis et theologis positas. **R**ecogitetur pmo quis sit ille qui studet in pfectiōne et statu in ingenio et etate. **R**ecogitetur ipse cur studet. i. quo fine. **N**am finis ē in moralibus p̄mum/ quasi p̄ncipium p̄mitus/ et p̄ncipaliter intendendum s̄m cuius exigeniam debent alie circumstantie mode rari ut tertio sciat quid sit illud quod studz quarto tempus. quinto locū. sexto cū qui bus et ad quos suum applicare studiū licet deqz et expedit. **A**lioqui si desit moderatīs discrecio/ ponderans istas circumstantias non institutio sed deſtitutio non instructio sed deſtructio subsequuntur. **E**t qz paucorū valde est pfecta discretio p̄pria datur in religionibus aliena per obedientię votum qd qui deserit nec obseruat satagens p̄pria voluntate que sibi nulla p̄debet esse regere sensibil mirabile si currens incurrit et offendit. **S**citum est quid Bernardus dicit de talibus q nullum machinamentū efficiens habet demon ad seducenduz q si modum in fernoz bono faciat p̄tergredi. **D**eniqz de tali dicit Climacus. Qui sibi ducit esse vult p̄prio duce p̄prio q non iam indiget demone temptante quia factus est sibi demon. Regulet igitur obedientia studiū eius qui obedientiam professus est.

Postremo frater rogo te/rogo et illos qbus h̄ pauculū cōicare decreuer; ut ap̄s interioribz oculis retroq; ant illos ad priores collocutiōes/ et acriter dijudicēt si frequenter plus inueniri ea q mibi cōtingere facili nō erubesco. **E**t ut interim silcamus de tractiones iras zelū murmurationes amaras qlia nemo nescit esse criminalia/ ppenstant fabulationes ineptas faciliter immisceri cabcinnios scurrales nugas rumoruz volatilū sensim effluere/ qd q surrepūt mēdicia celada pādū ftemeraria fuit in absentes iudicia cum silibz in cōmodis inter q volat interim rps irreparabile. **E**t aim q se talibz nūs ē oblecrare remanet inanis sterilis vanus tristis et ad seriosa necessaria qz lāquidier et ineptior sibi qz displices ēuis et penites. **D**agnuz ē credē mibi magnum et p̄ciosum ocij talētum q q ytrif m̄ltiplacato fenore maniplos iusticie cū exultatione reportabit/ q dō maler in certe illō dissiparet. dispdet illū de et i h̄ seculo. **S**ūma enī malitia est ocium iners. ait Barnardus.

Frater fratri. Gra tia et par.

Ex verbis tuis iudicaberis notat xp̄pus. **E**t q in verbo nō offendit hic pfect? est vir. Sed cū linguam boīm/nemo domare p̄t. quid cōsulaus qz tenere silentiu[m] mibi qd necessitas vel pia cogit vtilitas rumpere. **E**t sup hac fructuosa de silentio capi tūlū in summa de vicīs p̄t vltima relegat. **H**oc video frater p̄misit gr̄vīc euenuit mibi inire cū aliquo colloquiu. qui peniteat me aliquorū. **E**t qd p̄ficerim alteri sum igno ransqd autem obfuerim mibi recognoscō ppterēa conor iudicē dño p̄picio meū morari. **E**t si dandum est consilium malo per scedula qz p̄ linguam respondere. **V**ides or enī mibi responsione securiorē p̄ h̄ dare. **C**eterum super mō studendi multi multa scripsere. Summa de s̄ntibus tractu de prudentia colligit viles doctrinas. **N**ō tantur in super aliqua pro theologie mīstice que stat in affectibus acquisitione. p̄ticularēs industrie duodecim p̄e scda. p̄ncipali de theologia mīstica que nūc penes vos habetur. **T**anguntur subinde nōnulla in tractatu de laude scriptorū ybi fit mētio dedito beati Bernardi q̄ querēt et fugus docuerunt eum. **H**abetnr a Seneca specialis super modo studendi epistola. Dicit inter cetera q fastidentis stomachi est multa degustare/ et q peregrini habent hospicia multa/ sed paucas amicicias. sic semper in gerentes animum grauant non nutriunt/ quia nec ruminando conterunt/ nec digerunt meditando. **S**cripsit deniqz venerabilis Hugo didascalicon. i. m̄gr̄m docentem discipulu. **T**unc aliqua q reli